

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 1/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä helmikuuta 2013 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 183/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- kansallisen turvallisuusviranomaisen päällikkö, ulkoasiainneuvos Tarja Laitinen, ulkoasiainministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- sisäasiainministeriö
- puolustusministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välillä sopimuspuolten välisessä yhteistyössä erityi-

sesti ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaineistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäviksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tar-

koitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan,

kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Käsitteltävänä olevan Suomen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen sopimuksen tarkoituksena on varmistaa sellaisen osapuolten välisessä yhteistyössä vaihdettavan tai syntyvän turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen, jota vaihdetaan tai tuotetaan maiden välisessä yhteistyössä erityisesti ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi-, tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioissa. Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastaminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa keskeisille yleisille eduille. Tällaisten aineistojen asianmukaisesta käsittelystä on sen vuoksi pidettävä erityistä huolta. Kysymys on Suomen luotettavuudesta kansainvälisen yhteistyön osapuolena. Kansainvälinen tietoturvasuhteistyö käsittää perinteisesti diplomaattiseen toimintaan liittyvän samoin kuin puolustus- ja poliisihallintojen välisen ei-julkisen tiedonvaihdon suojaamisen. Välittömän valtiovastuun piiriin kuuluvien kysymysten lisäksi kansainvälisillä tietoturvasuhteellisuvelvoitteilla on kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta. Yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvallisuusluokitellun tiedon hyödyntämistä. Näin ollen sopimus mahdollistaa suomalaisyritysten entistä tasavertaisemman kilpailuaseman kansainvälisillä markkinoilla. Taloudelliselta kannalta merkittävä näkökohta on, että sopimuksen hyväksyminen parantaa suoma-

laisten yritysten mahdollisuuksia osallistua sellaisiin Suomen ja Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin välisiin hankkeisiin, jotka edellyttävät myös turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyä.

Sopimukseen sovelletaan lakia kansainvälisistä tietoturvasuhteellisuvelvoitteista (588/2004). Koska pyrkimyksistä huolimatta ei ole saatu aikaan monenkeskistä kansainvälistä tietoturvasopimusta, joudutaan solmimaan edelleen kahdenvälisiä sopimuksia. Viimeksi valiokunnan käsiteltävänä on ollut Suomen ja Yhdysvaltojen välillä tehty tietoturvasopimus (HaVM 24/2012 vp — HE 164/2012 vp).

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa turvallisuustoimenpiteistä turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi Suomen hallituksen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen välillä Lontoossa 7 päivänä kesäkuuta 2012 tehdyn sopimuksen hyväksymistä ja lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 11 päivänä helmikuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Maarit Feldt-Ranta /sd	Antti Lindtman /sd
jäs.	Heikki Autto /kok	Markus Lohi /kesk
	Jussi Halla-aho /ps	Outi Mäkelä /kok
	Reijo Hongisto /ps	Tapani Mäkinen /kok
	Risto Kalliorinne /vas	Osmo Soininvaara /vihr
	Elsi Katainen /kesk	Ulla-Maj Wideroos /r
	Timo V. Korhonen /kesk	vjäs. Anne Holmlund /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.